

La tribuna

Tots volen ser Jaume Bartumeu

Són molt significatius els rius de tinta que ha fet córrer el retrat del cap de Govern al mig dels dels coprínceps

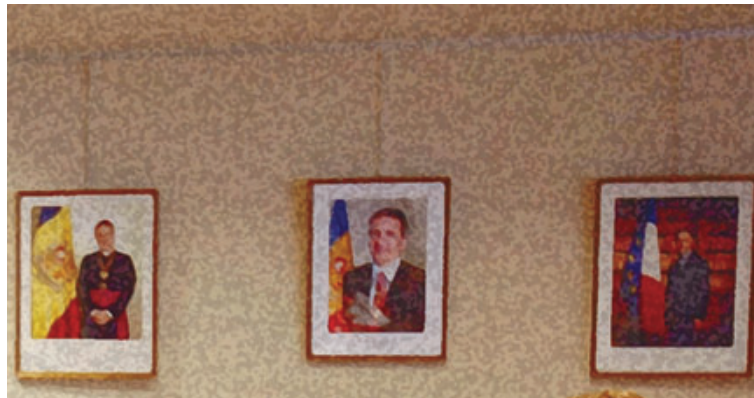
IAGO
Andreu

Es de justícia reconèixer els mèrits de la competència. Per tant, d'entrada, la meua felicitació als companys del *Diari* pel reportatge *El tercer home*, publicat dimecres de la setmana passada sobre la fotografia del cap de Govern que ha aparegut a la sala del Consell de Ministres, penjada entre les dues dels coprínceps. La informació en qüestió ha tingut la virtut de provocar una sèrie de reaccions, la majoria en forma d'articles d'opinió a les pàgines del mateix rotatiu, que no estic segur que siguin gaire subtils, però sí molt reveladores.

Reveladores, per començar, del fet que pateixen alguns articulistes, sempre àvids de munició per disparar contra el Govern socialdemocràtic, o, més ben dit, contra **Jaume Bartumeu**. Però això ja és un clàssic, i no cal comentar-ho. El dia que **Bartumeu** deixi de ser cap de Govern, el que més trobarem a faltar seran les invectives d'alguns, tret que, com el **Cid**, continuï aixecant passions entre els seus enemics fins i tot després de mort –en el sentit polític de la paraula, s'entén.

Tot plegat era més que previsible. Només llegint el petit reportatge de dimecres de la setmana passada, qualsevol persona familiaritzada amb la premsa andorrana podia preveure els articles d'opinió dels dies següents. I això diu poc en favor de l'originalitat d'aquells que els signen. ¿Què havien de dir? Que era

molt significatiu, que delatava una manera de fer política, que reforçava la idea d'un Govern jerarquitzat i piramidal... Si ja ho sabien: els que el van votar i els que no el van votar. Ho sabien tots, diguin el que diguin ara. Un **Bartumeu** sense autoritat no seria **Bartumeu** i això sí que no tindria perdó de Déu, perquè la pitjor traïció és la traïció a un mateix. I els primers decebutos, em temo, serien els que han posat el crit al cel pel tercer retrat aparegut a la sala del Consell de Ministres.

En el fons, tant l'aparició de la fotografia com les reaccions dels articulistes m'agraden, perquè sembla que tot ja estigués escrit abans de començar, tot té un deix de fatalitat que, si tinguéssim l'estil adequat, seria digne d'una tragèdia. Però la grandesa trágica requereix d'un estil directe i més o menys descarnat, sense tanta perifrasi interminable, sense

Mentre tot continuï sent tan versallesc i tan eufemístic, l'ambient s'anirà tornant irrespirable i putrefacte

tant parlar sense voler parlar, tant dir com de passada, com si no els afectés... Això és terriblement cursi. ¿Què volen? ¿Donar a entendre que a la fotografia en qüestió només li falta la inscripció *L'Etat c'est moi*? Doncs que ho diguin sense embuts i acabem d'una vegada.

Després ens lamentarem de la letargia que afecta la vida social i cultural d'aquest país però res no contribueix tant a aquesta letargia cancerígena com un excés de circumloquis. Mentre tot continuï sent tan

versallesc, tan empolainat i tan eufemístic, l'ambient s'anirà tornant irrespirable i putrefacte. Seria millor que tothom reconegués amb naturalitat les seves manies; seria millor i més sa. Era més explícit i valent el reportatge que tots els articles d'opinió que l'han seguit. I això ens dóna certa esperança: els opinadors sempre podran aprendre alguna cosa dels periodistes.

AMIEL, que em sembla és que tanta indignació, tanta ironia i tants meandres retòrics amaguen una profunda veritat; que molts voldrien treure la fotografia de **Bartumeu** per posar-hi la seva.

La majoria ho negarà rotundament, dient que no tenen cap interès a ser cap de Govern; i segurament ho diran convençuts, però això no fa menys certa la meua sospita. És una qüestió –per utilitzar la

terminologia de la filosofia política– de preferències adaptatives. Per dir-ho d'una manera més planera, és el mateix que li passava a la guineu de la faula d'**Esop** amb el raïm: com que no hi podia arribar, deia que no estava prou madur. És el mateix que els passa a les dones que afirmen, per consolar-se, que **Josep Guardiola** és homosexual. En aquest cas, les preferències adaptatives es tradueixen en mirar-se els toros des de la barrera; i de la barrera estant, ja se sap, tothom és **Manolete**.

La política serà sempre un joc d'ambicions mal digerides, de reis que no van poder ser i **Jaume Bartumeu** carregarà sempre amb la responsabilitat de moltes d'aquestes coses que no han pogut ser. Però és que és el normal, de cap de Govern només n'hi ha un, no vint-i-quatre, i si un ho vol ser és conseqüència lògica voler impedir que ho siguin els altres. Quan algú és prou savi per reconèixer que, malgrat tots els esforços que ha fet per impedir-ho, **Bartumeu** ha arribat a la cadira grossa i que, al capdavall, no n'hi havia per a tant, un és capaç aleshores de parlar de tot plegat amb una naturalitat sana i envejable.

Al capdavall, és de salut del que es tracta. Més enllà dels glossadors dels retrats del cap de Govern, Andorra està plena d'*antijaimistes* teòrics que canvien el seu odi per encesa passió –ni que sigui fugaç i momentània– tan bon punt **Bartumeu** els diu quatre paraules amables. Fa temps algú va concloure que Catalunya estava malalta per l'elevada presència de merques a la seva classe política. Si això fos cert, la política andorrana necessitaria un exèrcit de psicoanalistes. ≡

<http://iagoandreu.blogspot.com>